

jeg har ønsket først at høre en yderligere Udtalelse af den ærede Ordfører om dette Punkt. Hvad der er anført derom i Betænkningen, har nemlig ikke været ganske tilstrækkeligt til at overbevise mig om Rigtigheden af, at den nævnte Begrænsning udgaa.

Det Underændringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille under Nr. 1 til Udvalgets Ændringsforslag under Nr. 2, har ikke nogen stor Betydning, og, dersom jeg ikke havde haft væsentlige Indvendinger imod flere af de øvrige Ændringsforslag, skulde jeg selvfølgelig ikke have opstillet det. Det er hverken mere eller mindre end et andet Udtryk, som jeg derved har foreslaaet for ganske den samme Tanke, som Udvalget har fremsat i sit Ændringsforslag. Det er nemlig forekommet mig, at den Affattelse, som det ærede Udvalg har givet denne Tanke: „Tager Gieren selv eller ved sine Folk, paa Optagerens Grund eller andetsteds, de optagne Dyr egenmægtig tilbage, anses han med Bøder“, ikke er tilstrækkelig fylldig. Jeg skal i saa Henseende navnlig henvide til, at man læt ovenfor i den samme Paragraph ikke har anset det for tilstrækkeligt ved Siden af Gieren at nævne hans Folk, men at man der endvidere har anført: „eller hvem han ellers dertil maatte bemyndige“. Det forekommer mig, at, da Ændringsforslaget netop taler om at tage Gjenstanden: de optagne Kreaturer, tilbage, saa maatte Udtrykket paa det sidste Sted, naar man vilde gaa i det Enkelte, ialtfald falde fuldstændig sammen med det, der er brugt iforvejen om Udøvelsen af selv Optagelsesretten. Naar jeg nu har tilladt mig at foreslaa den i mine Tanker simple Betegnelse: „Tager Nogen“, da er det, fordi den slutter sig nær til det Udtryk, der er brugt i den tilsvarende Bestemmelse af Forordningen af 1794, hvis § 42 man, som allerede bemærket af den ærede Ordfører, jo egentlig ved Ændringsforslaget under Nr. 2 har villet overføre i den her foreslaaede Lov. I § 42 af den nævnte Forordning lyder Bestemmelsen saaledes: „Dersom Nogen tager Kreaturet tilbage“ osv.; der staar ikke „egenmægtig“, men der er brugt et Udtryk, som svarer dertil. Det forekommer mig ogsaa, at man i det Tilfælde, at et lovlig optaget Kreatur bli-

ver egenmægtig taget tilbage, ikke skal behøve at kunne godtgjøre, at det netop er enten Gieren selv eller hans Folk, som har gjort det, for at faae Bøder idømt derfor, idet det jo ogsaa kan tænkes at være sket efter Gierens Foranstaltning, uden at det er gjort enten af ham selv personlig eller ved hans Folk.

Det Hovedændringsforslag, der er stillet af mig, er det under Nr. 2 foreliggende, vedrørende Udvalgets Ændringsforslag under Nr. 12, og det gaar ud paa, at det første Stykke af den af Udvalget foreslaaede Affattelse af § 4 skal udgaa. Dette Stykke indeholder jo en fuldstændig ny Lovregel og derhos en Regel, som, om den end, som den ærede Ordfører udtrykte sig, vel vil kunne kraftig bidrage til at hævde Markfreden, dog tillige forekommer mig at medføre saa væsentlige Ulemper og derhos at være saa lidet i Overensstemmelse med, hvad man ellers anser for at være ret og billigt, at jeg egentlig ikke kan tro, at det ærede Thing vil følge Udvalget paa det nævnte Punkt. Bestemmelsen gaar jo nemlig ud paa, at en Jordbruger, foruden at faae den Erstatning, der utvivlsomt i hvert Tilfælde tilkommer ham for den Skade, som bevislig er tilføjet ham af Andenmands Kreatur, ogsaa skal, uden at optage dette Kreatur, kunne fordre betalt Afredsbøde for det, og det endog til sig selv. Det forekommer mig at være indlysende, at hvis en saadan Bestemmelse blev til Lov, saa vilde ingen Jordbruger nogenstunde gjøre sig den Uleilighed at optage et Kreatur. Det vilde dog nemlig aabenbart være langt lettere at faae Kreaturets Eier idømt Bøder og derhos sig selv til dømt Erstatning derved, at man tog Bidner paa, at Kreaturet var eller havde været paa Ens Jord, end at skulle sikkre sig dette Bevis ved at optage selve Kreaturet. Jeg tør derfor vistnok, som sagt, antage, at det, hvis det nævnte Ændringsforslag vedtages, for Fremtiden vilde blive blive den almindelige Regel, at man, istedetfor at optage et Kreatur, kun sikkrede sig gyldigt Bevis for, at det havde været paa Ens Grund, og saa lod Bedkommende bøde, foruden Erstatningen, Afredsbøde af det samme Beløb, som Optagelsespengene vilde være, og indbetale denne Bøde i Angiverens Lomme. Hvad vilde Følgen